

Antoniestraat 17-19

Gevelgedicht

Het is even zoeken naar dit gevelgedicht, maar aan de linker zijkant van het hoge huis kun je het zien en lezen.

Als je het hebt gevonden en er naar kijkt is het moeilijk voor te stellen dat je hier eigenlijk op een dijk staat. Lang geleden was hier de oever van het toen veel bredere Spaarne en fungeerde een deel van de huidige Spaarnwouderstraat en Antoniestraat als dijk. Niet verwonderlijk dat het in die tijd Dijkstraat heette. Later toen de straat verder van het Spaarne kwam te liggen en de straat ook nog achter de nieuw gebouwde grote huizen op de gedempte Spaarne-oever verdween, werd het heel toepasselijk Achterstraat genoemd. Pas in 1876 ging de naam Achterstraat over in Antoniestraat.

In de Antoniestraat is één van Haarlems oudste fabriekjes gevestigd: *Haarlemmer Olie*. Sinds 1696 wordt, of werd, hier volgens geheim recept de werkelijk wereldberoemde olie gefabriceerd. Tot op de dag van vandaag wordt het middel aanprezen tegen alle kwalen. Op het moment dat ik dit schrijf is de zwarte plaat met letters en de daaronder op de toegangsdeur opgenomen schildering naar het nu gesloopte fabriekje van Haarlemmer Olie weggehaald. Deze worden in combinatie met een grote opknopbeurt beiden gerestaureerd en zullen waarschijnlijk in 2023 weer worden aangebracht.

In 2011 werd op de muur naast het fabriekje een gedicht geschilderd. Het gedicht is het resultaat van de Haarlemmer-Olie-dichtwedstrijd. Er was veel belangstelling en maar liefst 92 lezers van het Haarlems Dagblad stuurden een gedicht in met als thema: Haarlemmerolie. De driekoppige jury was aangenaam verrast door de vele inzendingen, maar ook door het goede niveau. Drie inzendingen kregen een eervolle vermelding en als unanieme winnares kwam Willemien Spook uit de bus. Haar gedicht **HIER** werd door de jury gekwalificeerd met de opmerking dat het ritmisch goed in elkaar zit en met een knipoog naar de lezers is geschreven. Bovendien vond de jury het leuk dat in regel vier het wonderlijke van de olie op een bepaalde manier wordt benadrukt.

Het winnende gedicht kreeg een plaatsje op een blinde muur aan de Antoniestraat in Haarlem, nabij het pand waar eeuwenlang de Haarlemmer Olie werd gestookt, en beloond met een geldprijs van 500 euro.

HIER

***Hier in deze Achterstraat
werd de mug een olifant
roerde Tilly in zijn ketels
liep het wonder uit de hand
geesten gingen in de fles
oprecht is de bekroning
van een bierstad in de olie
Haarlem is mijn hartland
Tilly de Koning***

Als ik nogmaals naar het gedicht aan de gevel kijkt valt het op dat het helaas gedeeltelijk over een oude reclame heen is geschilderd.

Bron: Jaarboek 2011 Historische Vereniging Haerlem – Nieuws over geveltekens